No: 1413 – Mahreç İşareti

SIHKE KAVUNU

Tescil Ettiren

VAN TİCARET BORSASI

Bu coğrafi işaret, 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu kapsamında 08.07.2021 tarihinden itibaren korunmak üzere 18.07.2023 tarihinde tescil edilmiştir.

Tescil No : 1413
Tescil Tarihi : 18.07.2023
Başvuru No : C2021/000277
Başvuru Tarihi : 08.07.2021
Coğrafi İşaretin Adı : Sıhke Kavunu
Ürün / Ürün Grubu : Kavun / İşlenmiş, işlenmemiş meyve ve sebzeler ile mantarlar
Coğrafi İşaretin Türü : Mahreç işareti
Tescil Ettiren : Van Ticaret Borsası
Tescil Ettirenin Adresi : Van Erciş Yolu Üzeri Polatoğlu Mah. 65040 Tuşba VAN
Coğrafi Sınır : Van ili Tuşba ilçesi
Kullanım Biçimi : Sıhke Kavunu ibaresi ve mahreç işareti amblemi, ürünün kendisi veya ambalajı üzerinde yer alır. Ürünün kendisi veya ambalajı üzerinde kullanılamadığında, Sıhke Kavunu ibaresi ve mahreç işareti amblemi, işletmede kolayca görülecek şekilde bulundurulur.

Ürünün Tanımı ve Ayırt Edici Özellikleri:

Sıhke Kavunu; Van ili Tuşba ilçesinde yetiştirilen ve Latince tür adı *Cucumis melo L.* olan, eliptik şekilde, sarı-turuncu renkli yazlık kavundur. Sıhke Kavununun meyve ağırlığı yaklaşık 1-2 kg, boyu 18-22 cm, çapı 14-16 cm'dir.

Sıhke Kavunu ortalama 140-150 günde olgunlaşır. Suda çözünebilir kuru madde miktarı düşük olduğundan az tatlıdır. Taze tüketime uygundur. Geç hasat edilir.

Sıhke Kavunu, olgun meyvelerinden alınan tohumlukların yıkanıp oda koşullarında bir hafta kurutulduktan sonra gıda ile temasa uygun torbalar içinde karanlık ve serin ortamda muhafaza edilmesi suretiyle yetiştirilir.

Sıhke Kavununun bazı ürün özelliklerine aşağıda yer verilmektedir.

Tablo 1. Sıhke Kavununun bazı bitki ve meyve özellikleri

Özellik	Değer
Çiçek yapısı	Andromonoik
Olgunluk öncesi meyve kabuk rengi	Yeşil
Olgunluk öncesi meyve kabuk rengi yoğunluğu	Orta
Olgunlaşma zamanı (gün)	140-150
Meyve sapında kopma	Var
Aroma	Az
Olgun meyve kabuk rengi ve yoğunluğu	Sarı-turuncu, orta yoğun
Meyve et rengi ve yoğunluğu	Krem-sarı/turuncu, orta yoğun
Meyve dış kabuk rengi	Krem
Kabuk desen rengi	Sarı
Meyvede ikincil renk dağılımı	Yok
Meyve kabuğunda buruşukluk	Yok
Meyve çapı (cm)	14-16
Verim (ton/da)	2.5-4.5
Meyve mühür büyüklüğü (mm)	10-16
Meyve et kalınlığı (mm)	17-25
Meyve kabuk kalınlığı (mm)	5-7
Meyve taban şekli	Yuvarlak
Meyve ucu şekli	Yassı
Meyve şekli	Eliptik
pH	5-6
Suda çözünebilir kuru madde miktarı (briks^{o})	5-8

Tablo 2. Sıhke Kavununun bazı asit içerikleri

Özellik	Değer
Sitrik asit (µg/g TA)	6504-6421
Malik asit (µg/g TA)	1986-2099
Tartarik asit (µg/g TA)	107-127
Suksenik asit (µg/g TA)	48,3-62,3
Okzalik asit (µg/g TA)	15,4-16,4
Fumarik asit (µg/g TA)	4,8-6,1

Sıhke Kavununun geçmişi eskiye dayanır. Tuşba ilçesinin tarım ekonomisinde önemli bir yere sahiptir. Bu sebeplerle coğrafi sınır ile ün bağı bulunur.

Üretim Metodu:

Sıhke Kavununun üretiminde olgun meyvelerden alınan tohumların yıkanıp oda koşullarında bir hafta kurutulduktan sonra gıda ile temasa uygun torbalarda, karanlık ve serin ortamda muhafaza edilir.

Toprak hazırlığı: Tarla sonbaharda derince sürülür, ilkbaharda tekrar sürülüp diskaro çekilir.

Tohum ekimi dönemi: Tohum ekimi iklim ve toprak koşullarına bağlı olmakla birlikte 10 Mayıs-1 Haziran tarihleri arasında 120-150 cm x 60-90 cm sıra aralık ve üzeri mesafelerde yapılır. Tohum ekim derinliği 2-3 cm'dir. Tohum, ekiminden itibaren 140-150 günde olgunlaşır.

Çapalama: Yabancı ot kontrolü ve toprak yüzeyinde oluşan kaymak tabakasının kırılması amacıyla birkaç yapraklı dönemde ve bitkiler kol atmaya başladıklarında bitkilerin çevresindeki toprak çapalanır ve boğazlar toprak çekilerek doldurulur. Meyve kalitesini artırmak için bitkilerde ayrıca uç alma ve meyve seyreltmesi de yapılabilir. Bu uygulamada oluşan ilk meyveler koparılıp, bitkinin vejetatif olarak gelişmesi teşvik edilir. Daha sonra tutan meyvelerden 3-4 yaprak bırakılarak sürgün ucu koparılır.

Gübreleme: Sıhke Kavunu yetiştiriciliğinde dekara yaklaşık 10-20 kg saf azotlu, yaklaşık 10-15 kg fosforlu ve 20-25 kg potasyumlu gübre uygulanır. Gübrelerden fosfor ve potasyumun tamamı, azotun ise 1/3'ü mayıs ayında taban gübresi olarak verilir. Azotun diğer 1/3'ü haziran ayında ve kalan 1/3'ü'de temmuz ayında sırayla çapayla birlikte verilir.

Sulama: Buharlaşma ile kaybedilen suyun en az %90'nını karşılamak için 6-12 günde bir sulama yapılır. Temmuz ve ağustos ayında sulama sıklığı ve miktarı artırılır. Meyveler irileşip hasat yaklaşınca sulama kesilir.

Tarımsal mücadele: Hastalıklar ve zararlılar için koruyucu bakırlı ve kükürtlü ilaçlar ile asgari miktarda kimyasal ilaçlama yeterlidir.

Hasat: Sıhke Kavununun hasat dönemi, ağustos ayının sonundan ekim ayının son haftasına kadardır. Meyve saplarının dala bağlandığı yerde bulunan iki küçük kulakçık kurur. Meyve dip kısmında hafif bir yumuşama ve koku başlar. Bu aşamada meyveler ağırlaşıp meyve sapı olgun meyvede kolayca ayrılır. Olgunlaşan Sıhke Kavunu hasat edilir ve satışa sunulur.

Verim: Dekardan ortalama 2,5-4,5 ton ürün elde edilir.

Depolama ve muhafaza: Sıhke Kavunu 4-10 ºC'de ve %60-70 nisbi nemde 2-3 hafta muhafaza edilebilirler.

Coğrafi Sınır İçerisinde Gerçekleşmesi Gereken Üretim, İşleme ve Diğer İşlemler:

Sıhke Kavununun geçmişi eskiye dayanır. Tuşba ilçesinin tarım ekonomisinde önemli bir yere sahiptir. Bu sebeplerle coğrafi sınır ile ün bağı bulunan Sıhke Kavununun tüm üretim aşamaları, belirtilen coğrafi sınırda gerçekleşir.

Denetleme:

Denetimler Van Ticaret Borsasının koordinatörlüğünde ve katılımıyla; Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü ve Van İl Tarım ve Orman Müdürlüğünden konuda uzman birer

personelin katılımıyla 3 kişiden oluşan denetim mercii tarafından gerçekleştirilir. Denetimler düzenli olarak her yıl en az bir kez ayrıca şikâyet olması durumunda her zaman yapılır.

Denetim mercii, aşağıdaki kriterlere bağlı olarak denetim faaliyetlerini gerçekleştirir.

- Ürünün fiziksel ve kimyasal özelliklerinin uygunluğu. Gerekli görülmesi halinde kimyasal özelliklere uygunluk bakımından analiz yaptırılır.
- Özellikle toprak hazırlığı ve ekim dönemi, hasat, depolama ve muhafaza koşulları olmak üzere üretim metoduna uygunluk.
- Sıhke Kavunu ibaresinin ve mahreç işareti ambleminin kullanımının uygunluğu.

Denetim mercii, kamu kuruluşlarından veya özel kuruluşlardan veya bunlarda görevli uzman gerçek veya tüzel kişilerden denetimin gerçekleştirilmesi sırasında faydalanabilir veya hizmet satın alabilir. Tescil ettiren, hakların korunmasında hukuki süreçleri yürütür.